

Tilbud om rådgivning vedr. Grøn Kirke

Bjergbakke, Julie <Julie.Bjergbakke@wsp.com>

to 22-12-2022 16:03

Til: Tyrsted-Uth Sognes Menighedsråd (7967) <7967@sogn.dk>;

Kære menighedsråd for Tyrsted og Uth Sogne

Jeg skriver til jer på baggrund af, at I blev registreret som Grøn Kirke i 2015 og inden da havde været i gang med processen siden 2010. I år kom også muligheden for at blive Grøn Kirkegård, hvilket jeg kan se, at I også har kastet jer over. Jeg skriver på vegne af rådgivningsvirksomheden WSP, som jeg lige vil præsentere – inkl. lidt information om, hvilken rådgivning vi kan tilbyde vedr. Grøn Kirke og Grøn Kirkegård.

WSP er verdens største rådgivningsvirksomhed indenfor klimatilpasning, byggeri, infrastruktur, natur & miljø, energi samt informatik. I Danmark har vi kontorer i Høje Taastrup, Viby Jylland, Odense, Aalborg, Viborg og Esbjerg og var indtil 2020 Orbicon. Vi har især kommuner og forsyningselskaber som kunder. WSP har en særlig tilgang til alle vores projekter, som vi kalder Future Ready: [Future Ready | WSP](#). En del af Future Ready er reduktion af CO2-udledning – hos os arbejder vi med målsætningen "NetZero" i egen organisation samt for vore kunder.

I forhold til kategorierne for Grøn Kirke og Grøn Kirkegård vil vi kunne levere rådgivning om det hele – undtagen teologien. Herunder er en kort oversigt over, hvad vi vil kunne levere af rådgivning indenfor de forskellige kategorier.

Grøn Kirke

Kirkens liv: Der kan faciliteres og arrangeres temaaftner og udflugter (punkt 6), og der kan rådgives om relevante projekter og organisationer, som man kan samle penge ind til (punkt 5 & 7).

Kirkens information og forankring af det grønne arbejde: Her kan WSP levere facilitering af workshops (samarbejde med lokale organisationer og virksomheder) og informationsmøder. Desuden kan leveres informationsmateriale/informationsstrategi.

Kirkens indkøb: Her kan rådgives vedr. pkt. 17 (bæredygtighed indenfor renovering og byggeprojekter).

Kirkens energiforbrug: Her kan WSP bidrage bredt med rådgivning og særligt vedr. pkt. 21 (energiøkonomisk gennemgang af kirkens bygninger), men også med evt. energi-renovering.

Kirkens transport og udearealer: Her kan WSP bidrage bredt med rådgivning og særligt vedr. pkt. 32 (projektering af cykelparkering), pkt. 37 (forbedringer på kirkegård og udearealer), pkt. 38 (levesteder for dyr og planter) & pkt. 39 (økologisk jord- og skovbrug). Her er et krydsfelt med tjeklisten for Grøn Kirkegård og mulighed for at inddrage regnvandshåndtering og binding af CO2.

Kirkens affald: Her kan WSP bidrage bredt med rådgivning i cirkulær økonomi, og hvordan det kan tænkes ind alle steder.

Kirkens egne tiltag: Her kan WSP bidrage med rådgivning om supplerende tiltag med udgangspunkt i FutureReady. Det kan bl.a. være regnvandshåndtering, opstilling af ladestandere, tiltag for fremme af social bæredygtighed m.v.

Grøn Kirkegård

Tyrsted-Uth er i proces Grøn Kirkegård. Det vil være oplagt at arbejde videre inden for dette felt, særligt hvis kirkegården har tilhørende jorder, som kunne udlægges til klimaskov. Det kan også kombineres med udviklingsplan for kirkegården, hvilket jeg ikke kan se, at I har fået udarbejdet endnu. Ud over det nedenfor beskrevne om mulig rådgivning, så har vi i WSP også mulighed for at hjælpe med at søge fondsmidler (der er f.eks. mulighed for at søge EU-midler til at etablere klimaskov).

Planlægning og forankring af det grønne arbejde: Her kan WSP bidrage bredt med rådgivning og projektering og særligt vedr. pkt. 2 (udarbejdelse af handlingsplan), pkt. 3 (helhedsplan for kirkegården med inddeling i zoner) & pkt. 5 (erfaringsdeling med andre

kirkegårde). Under denne overskrift vil der både kunne arbejdes med facilitering og brugerinddragelse i den ene ende samt med konkret projektering i den anden ende.

Formidling af grønne tiltag til brugere af kirkegården: Her kan WSP bidrage som facilitator af bruger-inddragelse som bedre tilgang end formidling og vejledning; kirkegårdens brugere inddrages i udarbejdelsen af retningslinjer for indretning og affaldshåndtering. Det omgivende lokalsamfund inddrages.

Indkøb: WSP kan rådgive konkret om bæredygtige materialer. Der kan f.eks. bidrages med analyser af egen kompost – og efterfølgende vejledning i, hvordan den på naturlig vis kan forbedres (pkt. 15 og 16). Der kan tillige bidrages med facilitering af indkøbsfællesskab med andre kirkegårde.

Biodiversitet – rum til dyr og planter: Her kan WSP bidrage bredt med rådgivning og konkret projektering, bl.a. vedr. fig. punkter: 21 (leve- og ynglesteder, udformning af disse), 24 (æstetiske rammer for at efterlade kvas, grene og døde træer), 25 (samlet plan for reduktion af grusarealer/konvertering til grønne arealer), 26 (åbent vand til insekter og andre dyr, udformning af dette – evt. kombineret med regnvandshåndtering).

Bæredygtige arbejdsmetoder: Her kan WSP bidrage med generel rådgivning og med særlig rådgivning vedr. elforbrug (pkt. 34).

Cirkulær kirkegård og affald: Her kan WSP bidrage bredt med rådgivning og konkret projektering. Fokus på facilitering af samarbejde mellem flere kirkegårde om genbrug af materialer samt fælles materiel (pkt. 39 & 40). Desuden hjælp til selv at kunne lave kompost (pkt. 37). Særligt fokus på kombination af beplantning til selvforsyning (pkt. 41), regnvand til vanding (pkt. 43) og LAR (pkt. 44), hvor WSP har spidskompetencer.

Brug af kirkegården: Her kan WSP hjælpe bredt lige fra brugerinddragelse til konkrete planer for kirkegårdens indretning. Der kan hjælpes med fokus på FutureReady megatrends indenfor social bæredygtighed, hvor vi kan hjælpe kirkerne/kirkegårdene med at få større lokal forankring.

Egne tiltag: Her kan WSP bidrage med tiltag indenfor FutureReady og NetZero. Facilitering af workshops for at finde frem til nye tiltag.

Reference-projekter:

Her er links til en række referencer på projekter, som WSP Danmark har udført rådgivning på. Der kan ses flere på hjemmesiden. Nederst er indsat billede fra et skitseforslag som undertegnede selv har udført for Hedensted Kommune.

[Nyboder | WSP](#)

[Københavns Rådhus | WSP](#)

[Lejerbo Energi-0 boliger | WSP](#)

[Kildevænget og Kildeparken | WSP](#)

[Fremtidens Gaardhave Strausvej | WSP](#)

[Favrholm – Klima, natur og landskabsplan | WSP](#)

[Balle Bygade | WSP](#)

[Biodiversitetsplan for Odense Kommune | WSP](#)

[Langelinieskolen | WSP](#)

For yderligere information kan undertegnede kontaktes. Henvendelse om rådgivningsaftale ligeledes til undertegnede eller til Peter Bornhardt: peter.bornhardt@wsp.com , tlf.: 26 78 78 14.

Jeg vil endvidere tillade mig at følge op på denne mail med et telefonopkald en gang i det nye år.

Med venlig hilsen

Julie Bjergbakke

Seniorfagspecialist, landskabsarkitekt mdl
Klimatilpasning & byudvikling

M+ 45 28 44 75 92

Email julie.bjergbakke@wsp.com

WSP Danmark A/S
Sønderhøj 8
8260 Viby J
Danmark

wsp.com/da-DK